

אוגוסט 2023, אלול תשפ"ג

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שירות ההדרכה והמקצוע

גידול רימון

הנחיות לסוף העונה, לקטיף ולאחסון

ענת זיסוביץ, מדריכת מטעי נשירים; דוא"ל: anatziso@shaham.moag.gov.il
איתי במברגר, מדריך מטעי נשירים; דוא"ל: Itayb@shaham.moag.gov.il
כרמית סופר-ארד, יצחק קוסטו, דני גמרסני, רון פורת

בימים אלו החלו קטיפי הרימון בזנים הבכירים. השנה, עקב החום הכבד והממושך, שחל בסוף יולי עד תחילת אוגוסט, יש עיכוב בהבשלת הפרי ובקבלת צבע. למותר לציין כי יש לקטוף ולשווק פרי בשל ומוכן לאכילה. בזנים הבכירים התקבלו יבולים ממוצעים לעונה, ואילו בזן וונדרפול יש פחיתה מהממוצע הרב-שנתי.

השקיה ודישון

לקראת סוף עונת הגידול יש להגדיל את כמות ההשקיה. בזנים הבכירים: עמק, עכו, שני-ו-116/17 - ניתן להפסיק את ההשקיה בתום הקטיף. הזן וונדרפול: בחודשים ספטמבר ואוקטובר יש להשקות בשיעור של 80%-85% מההתאדות המחושבת (פנמן). יש לחלק את מנת ההשקיה היומית לפעמיים עד שלוש פעמים בשבוע, בהתאם לסוג הקרקע. את תכולת רטיבות הקרקע בעומק 40-60 ס"מ בודקים באמצעות קידוח במקדח קרקע לעומק של 50 ס"מ. בחודשיים האחרונים שלפני הקטיף, בעבודה עם טנסיומטרים (40-60 ס"מ), המתח צריך להיות 20-30 סנטיבר. רצוי להשלים את הדישון עד כחודש לפני הקטיף. כאשר אין תוצאות של בדיקות עלים, מנת הדשן הבסיסית לכל העונה תהיה כלהלן: 15-17 יחידות (ק"ג/דונם) חנקן צרוף, 30-35 יחידות (ק"ג/דונם) תחמוצת אשלגן, ו-6-8 יחידות (ק"ג/דונם) תחמוצת זרחן. יש להתחשב בכמות היחידות שניתנה עד כה, ולהשלים בהתאם. מומלץ לערוך בדיקות עלים ערב הקטיף, כדי לקבוע את תוכנית הדישון לעונה הבאה.

הגנת הצומח

בתקופה זו יש לנטר את הופעת כחליל הרימון באמצעות בדיקת פירות (בעיקר ירוקים) וחיפוש ביצים באזור הכתר. יש לעקוב אחר הופעת הכנימה הקמחית בכתר הפרי ובנקודות המגע בין הפירות. כמו כן, יש להישמר מזבוב הים התיכון ומעש התפוח המדומה. במקרה של נגיעות באחד ממזיקים אלה, יש לטפל בהתאם.

המשך הטיפול נגד נמלים - הנמלים מגינות על הכנימה הקמחית ונושאות אותן ממקום למקום. יש לעקוב אחר הופעת נמלים בשטח ולהשמידן באמצעות פיזור פיתיונות או ריסוס בסמוך לקינים ועליהם. יש להגן על גזעי העצים במריחה או באיבוק של חומרים קוטלי נמלים. טיפול בסורים ("חזירים") רצוי לבצע כאשר הם רכים ועשבוניים, ומדי 3-4 שבועות. יש הנוהגים להשמיד סורים בעזרת חומרים צורבניים וקוטלי עשבים. יש לנקוט משנה זהירות בכל טיפול כימי, כדי שלא לפגוע בענפי הרימון עצמו. בכל אופן, לא מומלץ לטפל בסורים ערב הקטיפ, כאשר הפרי לקראת הבשלה.

קטיפ

הקטיפ יבוצע בעזרת מקטפות. את הפרי הקטוף יש להעביר במהירות לבית האריזה ולקירור.

אחסון הפרי

מומלץ לאחסן ולשווק את הזנים המוקדמים (נטע, עמק, עכו ושני-יונאי) בטמפרטורות מתונות - בין 10-14 מ"צ. הפרי מהקטיפים המוקדמים רגיש יותר לצינה, ולכן רצוי לשמור ולשווק אותו בטמפרטורות של 12-14 מ"צ; ואילו הפרי מהקטיפים המאוחרים עמיד מעט יותר לצינה, ולכן ניתן לשמור אותו ולשווקו בטמפרטורות של 10-12 מ"צ.

טמפרטורת האחסון המומלצת עבור הזן 116 (הרשקוביץ) ועבור זן הרימון העיקרי ונדרפול הן בין 5-8 מ"צ, בהתאם למשך האחסון. לתקופה קצרה של עד 6 שבועות - ניתן לאחסן בטמפרטורה של בין 5-6 מ"צ, אך לתקופת אחסון ארוכה יותר יש לאחסן את הפרי בטמפרטורה מעט גבוהה יותר - בין 7.0-7.5 מ"צ למניעת התפתחות נזקי צינה. יש לציין כי טמפרטורה זו פחות טובה למניעת פטריות וירידה באיכות הגרגר.

מומלץ לאחסן את הפרי לאחר הקטיפ ב'שקיות אווירה' מתואמות למניעת איבוד משקל והצטמקות. מומלץ לסגור את השקיות לאחר קירור ראשוני והגעה לטמפרטורת האחסון הרצויה.

פרי, המאוחסן בחדרי אוויר מבוקר, מומלץ לטבול בסקולאר או בספורטק, בהתאם להוראות המופיעות בתווית ולייעוד הפרי (לשוק מקומי או ליצוא); רק התכשיר סקולאר מורשה ביצוא לאירופה). יש להימנע מטיפות מים על פני הפרי תחת העטיפה, משום שכך גובר הסיכון להתפתחות ריקבון. כמו כן רצוי שלא לאחסן פרי סדוק בשל רגישות גבוהה יותר להתפתחות ריקבון.

דגשים לאחסון ומחלות אחסון ברימון

באדיבות החברה למחקר ולפיתוח קירור ואיסוס פירות ק"ש בע"מ

רשימת רגישות להצטמקות	רגישות לאתילן	ייצור אתילן	חום סגולי KJ/kg	לחות יחסית %	אוויר מבוקר %O ₂ -%CO ₂	טמפרטורה מ"צ
גבוהה	אין	נמוך מאוד	3.6	90-95	2%O ₂ 5%CO ₂	8-6

טיפול מונע	גורם	מחלות ופגמים באחסון
אחסון באוויר מבוקר אחסון באווירה מתואמת	תהליך חמצוני	צרבון הקליפה
*טבילה בתכשירים: ספורטק 0.2% סקולאר 0.1% * בהתאם להוראות המופיעות בתווית וליעוד הפרי - לשוק מקומי או ליצוא	<i>Botrytis cinerea</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Aspergillus sp.</i> <i>Coniella granata</i>	ריקבון קליפה וכתר
-	<i>Alternaria alternata</i> <i>Mucor sp.</i>	ריקבון פנימי
לחות יחסית גבוהה, כיסוי בפוליאאתילן, אריזה בשקיות אווירה מתואמת	איבוד מים	הצטמקות
טמפרטורת אחסון מעל ל-6 מ"צ	נדק צינה	גומות בקליפה השחמת הליבה

האמור לעיל הינו בגדר עצה מקצועית בלבד ואינו מהווה חוות דעת מומחה לצורך הצגה כראיה בהליך משפטי. על מקבל העצה לנהוג מנהג זהירות, ושימוש או הסתמכות על המידע המופיע לעיל הינו באחריות מקבל העצה בלבד. אין להעתיק, להפיץ או להשתמש במסמך זה או בחלקים ממנו לצורך הליך משפטי כלשהו, ללא אישור מראש ובכתב של החתומים.

© שה"מ הוצאה לאור, 2023; עריכה לשונית: עדי סלוניקו; גרפיקה: לובה קמנצקי